

UCHWAŁA Nr X/111/2016
Rady Miejskiej w Bytomiu Odrzańskim
z dnia 20 maja 2016 roku

w sprawie: *gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2020.*

Na podstawie art.6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 poz.1390)

uchwała się co następuje:

§1. Przyjmuje się dla miasta i gminy Bytom Odrzański „*Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016 - 2020*”, w następującym brzmieniu:

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2016-2020**

I. WSTĘP:

Przemoc w rodzinie to zjawisko coraz bardziej obecne w społecznej rzeczywistości, które dotyka rodziny o różnym statusie społecznym. Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, bowiem to dzięki niej kształtuje się osobowość, system wartości i styl życia człowieka. Interesem całego społeczeństwa jest, zatem dbanie o odpowiednie relacje wewnątrzrodzinne, aby rodziny były środowiskiem bezpiecznym, a dzieci w nich wychowywane dorastały w poczuciu przynależności, bezpieczeństwa i miłości. Z badań dotyczących rodziny, a także obserwacji życia społecznego wiadomo, że ludzie niechętnie przyznają się do przemocy wewnątrz rodziny, jednakże jest to zjawisko coraz bardziej ujawniane oraz zatacza szersze kręgi społeczne. Występuje niezależnie od poziomu wykształcenia, statusu społecznego, czy sytuacji materialnej. Dotyka nie tylko rodziny ubogie, dotknięte alkoholizmem, bezrobociem czy wykluczeniem społecznym, lecz również rodziny dobrze sytuowane.

Przemoc w rodzinie, w świetle Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działania lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Osobami najbliższymi są: małżonek, dzieci, rodzice, rodzeństwo, powinowaci, przysposobieni oraz ich małżonkowie, a także inne osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy w rodzinie:

- a) **przemoc fizyczna** – wszelkiego rodzaju działania bezpośrednie z użyciem siły, naruszające granice fizyczne członka rodziny bez jego zgody, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np. popychanie, obczwładnianie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotem itp.
- b) **przemoc seksualna** – obejmuje całe spektrum zachowań, naruszających granice osoby w sferze seksualnej np. zmuszanie członka rodziny do określonych zachowań i kontaktów seksualnych w nie odpowiadający mu sposób, czy też w niedogodnym dla niego miejscu i czasie,
- c) **przemoc ekonomiczna/materialna** – prowadzi do całkowitego uzależnienia finansowego osoby doznającej przemocy, w celu wywierania na nią wpływu m.in. poprzez odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb rodziny, okradanie, zaciąganie kredytów lub zmuszanie do zaciągania zobowiązań finansowych bez porozumienia z partnerem, ograniczenie dostępu do środków finansowych.
- d) **zaniedbanie** – ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych np. brak opieki i uniemożliwienie zaspokajania podstawowych potrzeb fizjologicznych – związanych ze snem, odżywianiem, higieną.

Do form przemocy w rodzinie zalicza się przemoc fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną.

II. PRZEMOC W ŚWIETLE AKTÓW PRAWNYCH:

Już ustawa zasadnicza, jaką jest Konstytucja RP, gwarantuje obywatelowi ochronę przed wszystkimi rodzajami przemocy. Sposoby i rodzaje działań związanych z przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie, precyzują niżej wymienione akty prawne:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 poz.1390)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks karny (Dz.U. z 1997 Nr 88, poz.553 ze zmianami)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 1997r. Nr 89 poz.555 ze zmianami)
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 poz.101 ze zmianami)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015r. poz.163 ze zmianami)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 poz.487 ze zmianami)

III. PROGRAM:

Założenia programu: Głównym założeniem programu jest przyczynienie się do ograniczenia skali problemu i skutków przemocy domowej. Istotnym jest podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak i na edukowanie osób stosujących przemoc oraz korygowanie agresywnych zachowań i postaw. Zasadą nadrzędną programu jest ścisła współpraca podmiotów, które świadczą pomoc w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach działania Zespołu Interdyscyplinarnego.

Cele i zadania:

I. Koordynacja działań pomocowych lokalnych podmiotów na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadanie 1: Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego

Cel działalności Zespołu: Szybkie i skuteczne podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy w rodzinie, a także planowanie i realizacja działań pomocowych w oparciu o diagnozę potrzeb.

Zadania Zespołu:

- kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy,
- przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,
- wypracowanie procedur interwencji kryzysowej wobec ofiar i sprawców przemocy oraz opracowanie adekwatnej strategii postępowania,
- kierowanie ofiar i sprawców przemocy do odpowiednich specjalistów,
- monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, a w szczególności uruchamianie współpracy między różnymi instytucjami pomocowymi,
- zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty”,
- gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy domowej,
- analiza wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu a stosowaniem przemocy,
- występowanie z zawiadomieniem do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 § 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

II. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego:

Zadanie 2: Udostępnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych.

Cel realizacji zadania: Ułatwienie dostępu do podstawowych informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców Gminy na temat przemocy domowej.

Realizacja zadania:

- rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy,
- rozpowszechnianie w lokalnym środowisku programów profilaktycznych,
- udział w ogólnopolskich kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadanie 3: Promowanie efektywnych sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie z agresją i złością.

Cel realizacji zadania: Nabycie umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie z agresją.

Realizacja zadania:

1. dzieci i młodzież:

- prowadzenie zajęć edukacyjno-wychowawczych w szkołach i świetlicy opiekuńczo-wychowawczej,
- realizacja szkolnych programów profilaktyki przemocy,
- wspieranie aktywnych form spędzania wolnego czasu, promujących zachowania bez agresji,

2. dorośli:

- terapia dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- uczestnictwo w spotkaniach grupy AA oraz grupy terapeutycznej.

III. Systematyczna edukacja przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie.

Zadanie 4: Udział osób i grup zawodowych w specjalistycznych szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Cel realizacji zadania:

1. Podniesienie poziomu wiedzy różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy.
2. Profesjonalne przygotowanie poszczególnych grup do realizacji działań pomocowych.

Realizacja zadania:

- gromadzenie informacji dotyczących potrzeb szkoleniowych dotyczących zjawiska przemocy domowej,
- pozyskiwanie różnych ofert szkoleniowych z zakresu przeciwdziałania przemocy,

IV. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- a) Zmiana postaw społeczności lokalnej wobec problemu przemocy w rodzinie
- b) Zmniejszenie poczucia bezradności osób doznających przemocy
- c) Wzrost kompetencji osób świadczących pomoc ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie
- d) Usprawnienie systemu pomocy dla rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie
- e) Zintegrowanie działań instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy ofiarom przemocy w rodzinie
- f) Zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie

V. ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU:

Zadania zawarte w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2020 będą finansowane ze środków budżetowych Gminy, w tym dotacji celowych w ramach zadań zleconych oraz środków pozyskanych z zewnątrz.

V. POSTANOWIENIA KOŃCOWE:

Za realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie od strony finansowej i merytorycznej jest odpowiedzialny Burmistrz Bytomia Odrzańskiego. Realizatorem gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytomiu Odrzańskim.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bytomia Odrzańskiego.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczącą
Rady Miejskiej
Chmielewski
Andrzej Chmielewski

U Z A S A D N I E N I E

**do uchwały Nr X/111/2016 Rady Miejskiej w Bytomiu Odrzańskim
z dnia 20 maja 2016 roku
w sprawie: *gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony
ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2020***

Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie jest ustawowo zlecone jako zadanie własne gminy. Zadania te realizowane są na podstawie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Obydwie te ustawy w sposób wyraźny odnoszą się w swoich przepisach do przeciwdziałania przemocy w rodzinie.